

Quickscan flora en fauna

In het kader van de Flora- en faunawet

Plangebied Keenenburg V, Schipluiden

Opsteller: B. Verhoeven

Quickscan flora en fauna

In het kader van de Flora- en faunawet

Ondertitel	Plangebied Keenenburg V, Schipluiden
Opsteller	B. Verhoeven
Datum	12 november 2014
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20141103v01
Aantal pagina's	45
Opdrachtgever	Ziegler Branderhorst
Contactpersoon	I. Branderhorst
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Verhoeven, B., 2014. Quickscan flora en fauna. In het kader van de Flora- en faunawet. Plangebied Keenenburg V, Schipluiden. Rapportkenmerk ER20141103v0. Ecoresult, Dordrecht.

Ecoresult
Schipbeekstraat 148
3313 AS Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult 2014

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.
Ecoresult kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Werkwijze	7
2.1 Quicksan flora en fauna	7
2.2 Beschermde natuurgebieden	7
3 Omschrijving plangebied.....	9
4 Onderzoeksresultaten.....	11
4.1 Algemeen.....	11
4.2 Bronnenonderzoek.....	11
4.3 Verkennend veldonderzoek.....	13
4.4 Samenvatting onderzoeksresultaten.....	16
5 Activiteiten.....	19
5.1 Voorgenomen activiteiten.....	19
5.2 Nieuwe situatie.....	19
5.3 Wettelijk belang.....	20
6 Effectenbeoordeling en toetsing.....	23
6.1 Vaatplanten.....	23
6.2 Zoogdieren – vleermuizen.....	23
6.3 Vissen.....	24
6.4 Vogels.....	25
6.5 Weekdieren.....	26
6.6 Tabel I soorten.....	26
7 Conclusies en aanbevelingen.....	29
7.1 Conclusies.....	29
7.2 Aanbevelingen.....	32
8 Geraadpleegde bronnen	33
8.1 Literatuur.....	33
8.2 Internet.....	33
Bijlage 1 Toelichting Flora- en faunawet.....	35
Bijlage 2 Foto-impressie plangebied.....	41
Bijlage 3 Bekende verspreiding beschermde soorten (NDFF).....	45

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Ziegler | Branderhorst heeft Ecoresult een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Aanleiding van dit onderzoek is de voorgenomen ontwikkeling van de woonwijk Keenenburg V. te Schipluiden. De nieuwe woonwijk wordt gerealiseerd aan de zuidelijke rand van de bebouwde kom. Deels zullen de woningen worden gerealiseerd in bestaand groengebied. Deze activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten. De Flora- en faunawet (bijlage 1) kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan flora en fauna zoomt in op de (mogelijke) schadelijke effecten door de activiteiten en op welke wijze in het kader van de wet gehandeld kan worden.

1.2 *Doel*

Onderzoeken en beoordelen of de flora- en faunawet door geplande activiteiten wordt overtreden. Zo ja, toetsen op welke wijze in het kader van de Flora- en faunawet dient te worden gehandeld.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage worden achtereenvolgens beschreven: de werkwijze, het plangebied, de onderzoeksresultaten, de activiteiten, de (mogelijke) schadelijke effecten, de toetsing aan desbetreffende wet -en regelgeving, de conclusies en aanbevelingen en de geraadpleegde literatuur.

2 Werkwijze

2.1 *Quickscan flora en fauna*

De quickscan flora en fauna is gebaseerd op 8 stappen:

1. Uitvoeren van een oriënterend bronnenonderzoek en verkennend veldonderzoek.
2. Uitvoeren van oriënterend onderzoek naar de activiteiten en nagaan of er schadelijke effecten op kunnen treden.
3. Onderzoeken en advies geven over het voorkomen van (mogelijke) schadelijke effecten door het uitvoeren van mitigerende maatregelen.
4. Aangeven of soorten zijn vrijgesteld van een ontheffing.
5. Onderzoeken en advies geven over het werken met gedragscodes.
6. Het onderzoeken van de gevolgen van de (mogelijke) schadelijke effecten.
7. Optioneel zorgen voor een volledige ontheffingsaanvraag en/of vergunningsaanvraag.
8. Optioneel door ecologische werkbegeleiding controleren of de maatregelen uit de ontheffing en/of vergunning ook zo worden uitgevoerd.

2.2 *Beschermde natuurgebieden*

Op voorhand is uit te sluiten dat de verwachte storende factoren die voortkomen uit de voorgenomen activiteiten (zie hoofdstuk 5) afgezet tegen de ligging en doelstelling van beschermde natuurgebieden leiden tot (significant) negatieve effecten op soorten, habitattypen en wezenlijke waarden en kenmerken van Natura 2000-gebieden of Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Een uitgebreide beschrijving en beoordeling zijn daarom niet opgenomen in deze quickscan. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied genaamd "Solleveld en Kapittelduinen" bevindt zich hiervoor op te geruime afstand (hemelsbreed ca. 10.000 meter: bron: Natura 2000-gebieden). Het plangebied is niet in de EHS gelegen (bron: geo-loket Provincie Zuid-Holland). Dichtstbijzijnde EHS ligt op een afstand van ca. 900 meter. Dit betreft de eendenkooi van Schipluiden.

3 Omschrijving plangebied

Het plangebied en tevens onderzoeksgebied voor deze quickscan genaamd Keenenburg V (afbeelding 1) is gelegen in de gemeente Midden-Delfland, provincie Zuid-Holland.

- Het noordelijke deel van het plangebied ligt braak. Hier stond tot voor kort o.a. het gemeentehuis.
- Ten zuiden hiervan liggen, naast een oude boerderij (Johanna Hoeve, Keenenburgweg 59-61) met tuin, weilanden en parkachtig, gemaaid gazon met watergangen en een wandelpad. Verspreid over het gazon zijn jongere bomen ingeplant. De watergangen hebben natuurlijke, begroeide oevers. Langs een deel van één van de sloten staan een aantal knotwilgen.
- Het uiterste zuiden van het plangebied bestaat uit een loods welke wordt gebruikt voor de opslag van caravans. Deze loods bestaat voornamelijk uit stalen wanden en schuifdeuren. Aan de noordzijde van deze loods bevindt zich een haag van o.a. gewone vlier van ca. 5 meter breed.

In bijlage 2 is een foto-impressie van het plangebied te vinden.

Afbeelding 1: Rood omlijnd: globale ligging plangebied. Kaartbron: Google Maps.

4 Onderzoeksresultaten

4.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 23 oktober en 6 november 2014 door B. Verhoeven, ecooloog bij Ecoresult. Er is met schepnet (RAVON) gevist en gebruik gemaakt verrekijker (Swarovski EL 10x42). Het verkennend veldonderzoek is vanaf de openbare weg uitgevoerd. Met uitzondering van de Johanna Hoeve; dit terrein is op 6 november 2014 betreden. Aandacht is uitgegaan naar de aanwezige landschapselementen en habitats in en grenzend aan het plangebied om de resultaten van het bronnenonderzoek aan te scherpen (hoofdstuk 4.2). Aangezien de voorgenomen activiteiten in de categorie ruimtelijke ingrepen valt (zoals bedoeld in het kader van de Flora- en faunawet), zijn de soorten uit tabel 2, 3 en vogels van de Flora- en faunawet onderzocht. Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties te maken. In dit hoofdstuk worden alle door de Flora- en faunawet beschermde soortgroepen behandeld.

4.2 *Bronnenonderzoek*

In tabel 1 staat per soort aangegeven op welke afstand de soort van het plangebied de afgelopen vijf jaar is waargenomen. Hierin zijn alleen de soorten weergegeven van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet en de vogels waarvan RVO op een indicatieve lijst aangeeft dat deze jaarrond beschermde nesten hebben. Voor soorten op een afstand van 5 -10 km. zie bijlage 5.

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Daslook	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Rietorchis	Vaatplanten	tabel II	0 - 1 km
Kleine modderkruiper	Vissen	tabel II	0 - 1 km
Bittervoorn	Vissen	tabel III	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Havik	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Huismus	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Roek	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels	tabel III	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Noordse woelmuis (arenicola)	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	0 - 1 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	tabel II	1 - 5 km
Brede orchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Gele helmbloem	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Klein glaskruid	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Moeraswespenorchis	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Stijf hardgras	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Tongvaren	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Wilde kievitsbloem	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	tabel II	1 - 5 km
Paling	Vissen	tabel II	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	tabel III	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten - Libellen	tabel III	1 - 5 km
Platte schijfhoren	Weekdieren	tabel III	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	tabel III	1 - 5 km

Tabel 1 Bekende verspreiding beschermde soorten tot 5 km. afstand van het plangebied. Voor een overzicht van de beschermde soorten tot 10 km. afstand zie bijlage 3. Bron: NDFF.

4.3 *Verkennd veldonderzoek*

4.3.1 **Vaatplanten**

Het plangebied is potentieel geschikt voor beschermde vaatplanten. Tijdens het veldbezoek zijn potentieel geschikte groeiplaatsen aangetroffen voor rietorchis en brede orchis, beide zijn soorten van niet al te voedselrijke vochtige groeiplaatsen. Potentieel geschikte groeiplaatsen in het plangebied voor deze soorten betreffen de natte/flauwe oevers van de sloten in het centrale deel. De overige soorten die zijn te verwachten op basis van het bronnenonderzoek (daslook, gele helmbloem, klein glaskruid, moeraswespenorchis, steenbreekvaren, stijf hardgras, tongvaren, wilde kievitsbloem en wilde marjolein) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is.

4.3.2 **Zoogdieren – vleermuizen**

4.3.2.1 *Vaste rust- en verblijfplaatsen*

Vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen

Enkel de oude boerderij (Johanna Hoeve) is (als gebouw) potentieel geschikt als vaste rust- en verblijfplaats voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Tijdens het veldbezoek zijn hier enkele smalle scheuren en andere openingen aangetroffen welke in gebruik kunnen zijn als vaste rust- en verblijfplaats. De caravan stalling is vanwege het ontbreken van spouwmuren, de stalen wanden en de gladde daken ongeschikt als potentiële verblijfplaats voor vleermuizen.

Vaste rust- en verblijfplaatsen in bomen

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vnl. ruige- en gewone dwergvleermuis, en in (veel) mindere mate rosse vleermuis en watervleermuis in bomen. In het plangebied staan tussen de Johanna Hoeve en het braakliggende deel twee populieren met hollen en spleten welke in gebruik kunnen zijn als vaste rust- en verblijfplaats. In de bomen in de tuin van de Johanna Hoeve zijn tijdens het verkennend veldonderzoek geen nissen, scheuren en/of gaten aangetroffen, maar zekere afwezigheid kon – vanwege de omvang van de bomen – niet worden bepaald. Elders in het plangebied staan enkel wat kleine boompjes welke ongeschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaats, scheuren, spleten en loszittend schors was niet te zien.

4.3.2.2 Foerageergebied

Het plangebied is potentieel ongeschikt om te fungeren als essentieel foerageergebied¹.

Foerageergebied in de vorm van water, bomen en struiken zijn in het plangebied aanwezig, echter zijn er in de directe omgeving ruim voldoende vergelijkbare alternatieven aanwezig.

4.3.2.3 Vliegroute

Het plangebied is potentieel ongeschikt om te fungeren als essentiële vliegroute. Vleermuizen zullen het plangebied naar alle waarschijnlijkheid diffuus gebruiken als vliegroute, echter zijn er in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate vergelijkbare alternatieven aanwezig.

4.3.3 Zoogdieren – grondgebonden

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde grondgebonden zoogdieren uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet. De op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soorten (boomarter en Noordse woelmuis) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is. Op basis van de bekende verspreiding worden er geen andere beschermde soorten verwacht.

Het gebied is potentieel geschikt voor algemene grondgebonden zoogdieren uit tabel 1 van de Flora- en faunawet. Potentieel geschikte vaste rust- of verblijfplaatsen en/of functioneel leefgebied zijn aangetroffen voor diverse algemene muizensoorten, egel, mol en konijn. Deze soorten stellen geen hoge eisen aan hun leefgebied en in het hele plangebied zijn overhoekjes te vinden welke kunnen fungeren als functioneel leefgebied. Konijn werd ook daadwerkelijk aangetroffen tijdens het veldbezoek.

4.3.4 Reptielen en amfibieën

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde tabel 2- en 3 soorten reptielen of amfibieën. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen of op basis van de bekende verspreiding worden er geen soorten verwacht. De op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soorten (alpenwatersalamander en rugstreeppad) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is.

Het gebied is potentieel geschikt voor algemene amfibieën uit tabel 1 van de Flora- en faunawet.

¹ Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het gebruik hiervan kost vergeleken met de originele vliegroute teveel energie (te ver omvliegen of te onbeschermt). Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen. Bron: Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis.

Potentieel geschikte vaste rust- of verblijfplaatsen en/of functioneel leefgebied zijn aangetroffen voor bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander. Deze soorten stellen geen hoge eisen aan hun leefgebied, voortplantingswateren mogen echter niet (te veel) vis bevatten.

4.3.5 Dagvlinders en libellen

Het plangebied is potentieel ongeschikt voor beschermde dagvlinders. Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen of op basis van de bekende verspreiding worden er geen soorten verwacht. Uit het bronnenonderzoek blijkt ook dat binnen een afstand tot 10 km. beschermde dagvlinders niet te verwachten zijn. De op basis van het bronnenonderzoek te verwachten soorten libellen (gevekte witsnuitlibel) hebben habitat dat niet in het plangebied aanwezig is.

4.3.6 Vissen

Het plangebied is potentieel geschikt voor beschermde tabel 2- en 3 vissoorten. De sloten in het centrale deel zijn potentieel geschikte vaste rust- of verblijfplaatsen voor paling (tabel 2), kleine modderkruiper (tabel 2) en bittervoorn (tabel 3). Deze soorten komen lokaal en regionaal voor in stilstaande tot licht stromende sloten, type sloten die ook in het plangebied aanwezig zijn. Op basis van de bekende verspreiding worden er geen andere beschermde soorten verwacht.

4.3.7 Vogels

4.3.7.1 Jaarrond beschermde nesten

Vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen

Het plangebied is potentieel geschikt voor jaarrond beschermde voortplantingsplaatsen (zogenaamde categorie 1 tot en met 4-soorten) in gebouwen. In het plangebied is een oude boerderij (Johanna Hoeve) met (open) schuren aanwezig. Deze boerderij met bijbehorende schuren is geschikt als voortplantingslocatie en functioneel leefgebied voor huismus, steenuil en kerkuil. De daken met dakpannen zijn geschikt voor huismus en de open schuren voor steenuil en kerkuil. Daarentegen zijn geen waarnemingen bekend van steenuil en kerkuil (Bron: Waarneming.nl) en zijn tijdens het veldonderzoek op 6 november geen kasten voor beide uilensoorten in de schuren aangetroffen. Ook sporen (uitwerpselen, braakballen) zijn niet gevonden. Ondanks de potentiële geschiktheid mag er daarom redelijkerwijs van worden uitgegaan dat verblijfplaatsen van uilen in de Johanna Hoeve afwezig

zijn. De caravanstalling is, vanwege het ontbreken van o.m. dakpannen, niet geschikt als voortplantingsplaats voor huismus.

Vaste rust- en verblijfplaatsen in bomen

In de omgeving van de boerderij (Johanna Hoeve) staan meerder hogere bomen waar potentieel geschikte voortplantingsplaatsen voor betreffende boombewonende soorten waaronder ransuil en sperwer afwezig zijn. Potentiële boomnesten voor deze soorten zijn tijdens het veldonderzoek niet aangetroffen (de boomkronen waren tijdens het veldonderzoek op 6 november hierop goed te controleren).

4.3.7.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten (zogenaamde categorie 5-soorten). Met name in en rond de boerderij zijn categorie 5-soorten als boerenwaluw en spreeuw te verwachten. De daken met dakpannen zijn geschikt voor spreeuw en de open schuren boerenwaluw.

4.3.7.3 Algemene vogels

Het plangebied is potentieel geschikt voor vogelsoorten waarvan de nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd zijn (het moment dat het nest in gebruik is). Potentieel geschikte voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen zijn aangetroffen.

4.3.8 Overige soortgroepen

Met uitzondering van platte schijfhoren is het plangebied potentieel ongeschikt voor strikt beschermde soorten kevers, kreeftachtigen en weekdieren. Platte schijfhoren komt voor in zonbeschenen sloten met veel waterplanten welke te vinden zijn in het plangebied. Voor platte schijfhoren zijn de sloten potentieel geschikt als voortplantingsplaats en vaste rust- of verblijfplaats. Uit bronnenonderzoek blijkt dat tot een afstand van 10 kilometer betreffende overige soorten de afgelopen 5 jaar niet zijn waargenomen, waardoor mag worden verondersteld dat ze in het plangebied afwezig zijn.

4.4 Samenvatting onderzoeksresultaten

De samenvatting van het bronnen- en verkennend veldonderzoek is te vinden in tabel 2. In deze tabel staan alle soorten waarvoor het plangebied potentieel geschikt zou kunnen zijn. In de laatste kolom staat per soort aangegeven welk deel van het plangebied geschikt is voor de betreffende soort.

Soortgroep	Soort	Functie	Tabel	Opmerking	Locatie
Vaatplanten	Rietorchis	Groeiplaats		2 Potentieel geschikt.	Flauwe, natte oevers.
Vaatplanten	Brede orchis	Groeiplaats		2 Potentieel geschikt.	Flauwe, natte oevers.
Vaatplanten	Div. soorten	Groeiplaats		1 Potentieel geschikt voor brede wespenorchis, zwanenbloem en dotterbloem.	Flauwe, natte oevers en (openbaar) groen.
Zoogdieren – vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis	Verblijfplaats.		3 Potentieel geschikt.	Boerderij incl. tuin en populieren tussen boerderij en braakliggend terrein
Zoogdieren – grondgebonden	Div. soorten	Verblijfplaats en functioneel leefgebied		1 Potentieel geschikt.	Overall.
Amfibieën	Div. soorten	Verblijfplaats en functioneel leefgebied		1 Potentieel geschikt.	Sloten en (openbaar) groen.
Vissen	Kleine modderkruiper	Verblijfplaats en functioneel leefgebied		2 Potentieel geschikt.	Sloten.
Vissen	Paling	Verblijfplaats en functioneel leefgebied		2 Potentieel geschikt.	Sloten.
Vissen	Bittervoorn	Verblijfplaats en functioneel leefgebied		3 Potentieel geschikt.	Sloten.
Vogels – categorie 1 t/m 4	Huismus	Voortplantings plaats en functioneel leefgebied		3 Potentieel geschikt.	Boerderij incl. tuin.
Vogels – categorie 5	Div. soorten	Voortplantings plaats en functioneel leefgebied		3 Potentieel geschikt voor onder meer boerenzwaluw en spreeuw.	Gebouwen en bomen.
Vogels – algemeen	Div. soorten	Voortplantings plaats en functioneel leefgebied		3 Potentieel geschikt.	Vnl. gebouwen, bomen en struweel.
Weekdieren	Platte schijfhoren	Verblijfplaats en functioneel leefgebied		3 Potentieel geschikt.	Sloten.

Afbeelding 2: Overzicht soorten waarvoor het plangebied potentieel geschikt is.

5 Activiteiten

5.1 *Voorgenomen activiteiten*

Voor de realisatie van de woonwijk (zie afbeelding 3) zal bestaand terrein bouwrijp worden gemaakt.

Het opgestelde stedenbouwkundige plan voorziet niet in:

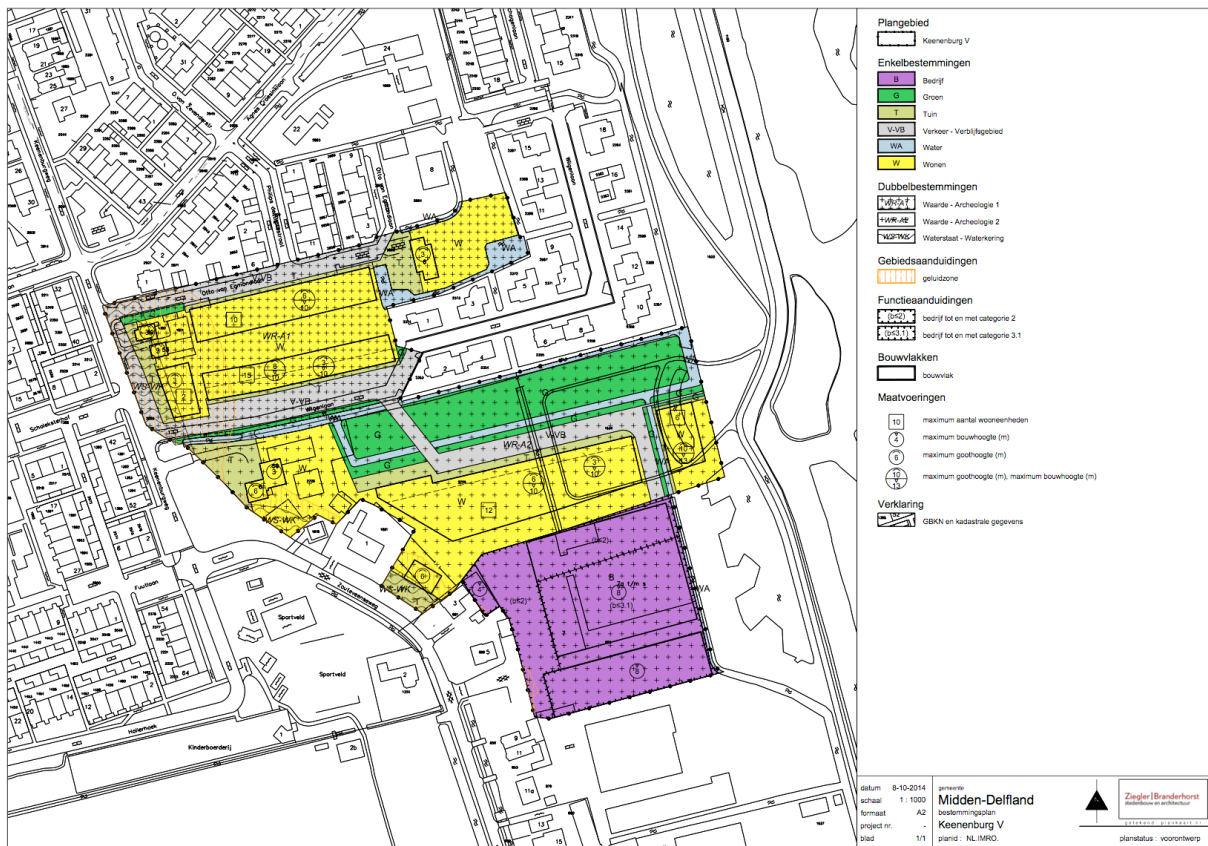
- Werkzaamheden in de watergangen.
- Sloop van de Johanna Hoeve.
- Kap van de bomen in de tuin van de Johanna Hoeve.
- Kap van de twee populieren tussen de Johanna Hoeve en het ten noorden gelegen braakliggende deel.

5.2 *Nieuwe situatie*

De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van woonwijk met 45 tot 50 woningen. In de stedenbouwkundige voorwaarden zijn de volgende voor ecologie relevante voorwaarden opgenomen:

- Behoud van en extra waardering voor de lange cultuurhistorische watergang met knotwilgen.
- Behoud van bovengenoemde en overige bestaande waterstructuren.
- In verband met duurzaamheid zo min mogelijk verhard oppervlak.
- Het bewust maken van het landschap, het zoveel mogelijk verbinden met de omgeving én een kwalitatief hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte zijn belangrijk in de vertaling van de randvoorwaarden en uitgangspunten naar een stedenbouwkundig plan.
- De lange watergang, parallel aan het eerste deel van de Wilgenlaan, vormt een belangrijke cultuurhistorische as. Door letterlijk ruimte te geven aan deze watergang en haar te versterken door groene bermen en aanplant van wilgen wordt dit een sterke ruimtelijke drager in het plan.
- Een groene openbare zone achter de bebouwing aan de Zouteveensweg en tussen het markante gebouw en de overige bebouwing.
- Een haag met daarvoor een grasveld met bomen verwijst naar de loop van het oorspronkelijke tracé van de Zouteveense weg. Door dit op te nemen in het stedenbouwkundig plan kan

opnieuw betekenis worden gegeven aan een stukje dorpse cultuurhistorie.

Afbeelding 3: Nieuwe planologische situatie.

5.3 Wettelijk belang

De activiteiten kunnen worden geplaatst onder het wettelijke belang:

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling (belang j).

Voorbeelden van activiteiten die onder het belang j ruimtelijke inrichting of ontwikkeling kunnen worden geplaatst zijn: een natuurontwikkelingsproject, aanleg van een weg, stadswijk of bedrijvenpark, bouw of verbouwing van een gebouw, het verdubbelen van een wateronttrekking.

Afbeelding 4 Locatie en ontwerp woonwijk.

De andere wettelijke belangen betreffende:

- Bescherming van flora en fauna (belang b).
- Veiligheid van het luchtverkeer (belang c).
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (belang d).
- Dwingende reden van groot openbaar belang (belang e).
- Bestendig beheer en onderhoud in de land- en bosbouw (belang h).
- Bestendig gebruik (belang i).

Het soort wettelijk belang is van invloed op de mogelijkheden of er voor de activiteiten een ontheffing gekregen kan worden, of niet, indien dat nodig is. Dit wordt meegewogen bij de beoordeling in deze quickscan.

6 Effectenbeoordeling en toetsing

De effectbeoordeling en toetsing voor beschermde tabel 2 en 3-soorten die potentieel in het plangebied aanwezig zijn is verricht aan de hand van:

- Stappenplan Diersoorten op bijlage IV Habitatrichtlijn.
- Stappenplan soorten op bijlage 1 tabel 2.
- Stappenplan voor vogels.

Op basis van de betreffende stappenplannen toetst bevoegd gezag (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland).

6.1 *Vaatplanten*

De flauwe, natte oevers van de watergangen in het centrale dele van het plangebied zijn potentieel geschikt voor brede orchis en rietorchis. Het verkennend veldonderzoek voor deze quickscan vond plaats buiten de groeiperiode van beide soorten, waardoor feitelijke aan- of afwezigheid niet kon worden vastgesteld. De activiteiten (bouwrijp maken) kunnen schadelijke effecten op deze beide beschermde tabel 2-soorten hebben. Het daadwerkelijke voorkomen van brede orchis en rietorchis dient te worden onderzocht. Voor beide soorten geldt vrijstelling van een ontheffing van de Flora- en faunawet. Voorwaarde is dan wel dat uitvoering van de activiteiten gebeurt volgens de richtlijnen uit een goedgekeurde gedragscode. Hierin staat op welke manier schade kan worden voorkomen, of tot een minimum kan worden beperkt, bij het uitvoeren van werkzaamheden.

6.2 *Zoogdieren – vleermuizen*

Enkel de boerderij (Johanna Hoeve) is potentieel geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen (allen tabel 3-soorten). Bij sloop van de boerderij worden vleermuizen mogelijk verstoord en verdwijnen potentiële verblijfplaatsen. Enkele bomen (zie hoofdstuk 4) zijn potentieel geschikt voor boombewonende vleermuizen. Bij de kap van deze bomen worden vleermuizen mogelijk verstoord en verdwijnen potentiële verblijfplaatsen. De watergangen en het (openbaar) groen binnen het plangebied zijn geschikt als vliegroute en foerageergebied, echter niet essentieel (hoofdstuk 4). Het opgestelde stedenbouwkundige plan voorziet niet in ruimtelijke ingrepen (sloop, kap) aan de Johanna Hoeve, tuin en betreffende populieren, waardoor schadelijke effecten op voorhand zijn uit te

sluiten. Indien ruimtelijke ingrepen alsnog worden voorzien is het op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens niet mogelijk een effectbeoordeling en toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren (de feitelijke aanwezigheid of afwezigheid moet door onderzoek zijn vastgesteld. Aanvullend onderzoek moet dan uitwijzen of verblijfplaatsen in het plangebied feitelijk aan- of afwezig zijn. Op basis daarvan kan de effectbeoordeling en toetsing aan de Flora- en faunawet plaatsvinden. Het onderzoek dient te worden uitgevoerd volgens het meest recente vleermuisprotocol. Gezien de ligging en de aard van het plangebied is het noodzakelijk onderzoek te doen in de volgende perioden:

- Twee onderzoeken in de periode 15 mei – 15 juli 2015: vaststellen aanwezigheid zomerverblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroute van vleermuizen.
- Twee onderzoeken in de periode 15 augustus – 30 september 2015: vaststellen paar- en winterverblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroute van vleermuizen.

Indien voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentieel functioneel leefgebied van betreffende soorten aanwezig is en deze niet kunnen worden ontzien of verstoring door de activiteiten optreedt dient een ontheffing te worden aangevraagd.

6.3 *Vissen*

De aanwezige watergangen binnen het gehele plangebied zijn geschikt voor paling, kleine modderkruiper (beide tabel 2-soorten) en bittervoorn (tabel 3-soort). Echter zullen de watergangen behouden blijven. Er zullen geen werkzaamheden aan de watergangen plaatsvinden. Hierdoor worden geen effecten van de woningbouw op eventueel aanwezige vissen verwacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. Indien alsnog werkzaamheden aan de watergangen plaats gaan vinden is nader onderzoek naar het voorkomen van deze soorten alsnog noodzakelijk.

Voor kleine modderkruiper geldt vrijstelling van een ontheffing van de Flora- en faunawet. Voorwaarde is dan wel dat uitvoering van de activiteiten gebeurt volgens de richtlijnen uit een goedgekeurde gedragscode. Hierin staat op welke manier schade kan worden voorkomen, of tot een minimum kan worden beperkt, bij het uitvoeren van werkzaamheden.

Indien voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van bittervoorn aanwezig zijn en deze niet kunnen worden ontzien of verstoring door de activiteiten optreedt dient een ontheffing te worden aangevraagd.

6.4 Vogels

6.4.1.1 *Jaarrond beschermde nesten*

In het plangebied zijn potentiële voortplantingslocaties en functioneel leefgebied aangetroffen van vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (huismus). Voortplantingsplaatsen voor huismus kunnen worden aangetroffen in openingen in de betonnen muren, onder loszittende dakpannen en onder kapotte betonvoegen in de nok van het dak. Het opgestelde stedenbouwkundige plan voorziet niet in ruimtelijke ingrepen (sloop, kap) aan de Johanna Hoeve, tuin en betreffende populieren, waardoor schadelijke effecten op voorhand zijn uit te sluiten. Indien ruimtelijke ingrepen alsnog worden voorzien is het op basis van de beschikbare onderzoeksgegevens niet mogelijk een effectbeoordeling en toetsing aan de Flora- en faunawet uit te voeren (de feitelijke aanwezigheid of afwezigheid moet door onderzoek zijn vastgesteld. Aanvullend onderzoek in de periode januari tot en met juli moet dan uitwijzen of de soorten voortplantingsplaatsen en/of functioneel leefgebied in het plangebied hebben.

Voor dit aanvullend onderzoek dienen 6 onderzoeksvragen te worden beantwoord:

1. Zijn de soorten aanwezig?
2. Welke functie(s) heeft het object of het gebied voor de soorten?
3. Welk wettelijk belang is er waardoor de activiteiten moeten worden uitgevoerd?
4. Wat is de omvang en staat van instandhouding van de bij de ingreep betrokken populatie van de soorten?
5. Blijft de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen behouden?
6. Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?

Indien voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentieel functioneel leefgebied van betreffende soorten aanwezig is en deze niet kunnen worden ontzien of verstoring door de activiteiten optreedt dient een ontheffing te worden aangevraagd.

6.4.1.2 *Niet jaarrond beschermde nesten en algemene vogels*

In het plangebied zijn potentieel geschikte voortplantingslocaties en functioneel leefgebied aangetroffen voor algemene vogelsoorten en categorie 5- soorten waarvan de nesten alleen beschermd zijn zodra ze in gebruik zijn. Deze vogelnesten vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de Flora- en faunawet. Categorie 5 soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun

nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Er zijn geen redenen aan te dragen die jaarrond bescherming van de nesten rechtvaardigen. De gunstige staat van instandhouding van betreffende soorten komt lokaal, regionaal en landelijk niet in het geding. De activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben (verstoring, vernietiging) op in gebruik zijnde voortplantingsplaatsen van deze vogelsoorten. Het is mogelijk maatregelen voor de voortplantingsplaatsen te treffen waardoor schadelijke effecten niet optreden. De maatregelen zijn:

- Door buiten het broedseizoen in het plangebied te werken. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot en met 15 augustus
- Werken tijdens het broedseizoen is mogelijk zolang er geen schadelijke effecten op een broedgeval optreden.

Een ontheffing zal voor het verstoren en/of vernietigen van bezette nesten niet worden verleend.

6.5 *Weekdieren*

De watergangen in het plangebied zijn geschikt voor deze platte schijfhoren (tabel 3-soort). Er zullen geen werkzaamheden aan de watergangen plaatsvinden. Hierdoor worden geen schadelijke effecten van de woningbouw op eventueel aanwezige platte schijfhorens verwacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. Indien alsnog werkzaamheden aan de watergangen plaats gaan vinden is nader onderzoek naar het voorkomen van de platte schijfhoren noodzakelijk.

Indien voortplantingsplaatsen en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van platte schijfhoren aanwezig zijn en deze niet kunnen worden ontzien of verstoring door de activiteiten optreedt dient een ontheffing te worden aangevraagd.

6.6 *Tabel I soorten*

In het plangebied is potentieel geschikt habitat aangetroffen voor algemene soorten (vaatplanten, zoogdieren – grondgebonden en amfibieën) uit tabel 1 van de Flora- en faunawet. Door het bouwrijp maken van het plangebied kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen worden weggenomen en individuen worden verstoort wat negatieve effecten op deze soorten veroorzaakt

Voor soorten uit tabel I is vrijstelling van een ontheffing en geldt de algemene zorgplicht (Flora- en faunawet artikel 2). Door tijdens de werkzaamheden zorgvuldig te werken wordt invulling gegeven aan de algemene zorgplicht. Invulling geven aan de zorgplicht kan door uitvoering van de activiteiten te

doen volgens de richtlijnen uit een goedgekeurde gedragscode. Hierin staat op welke manier schade kan worden voorkomen, of tot een minimum kan worden beperkt, bij het uitvoeren van werkzaamheden.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

In opdracht van Ziegler | Branderhorst heeft Ecoresult een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Aanleiding van dit onderzoek is de voorgenomen ontwikkeling van de woonwijk Keenenburg V. te Schipluiden. De nieuwe woonwijk wordt gerealiseerd aan de zuidelijke rand van de bebouwde kom. Deels zullen de woningen worden gerealiseerd in bestaand groengebied. Deze activiteiten kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten. De Flora- en faunawet (bijlage 1) kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan flora en fauna zoomt in op de (mogelijke) schadelijke effecten door de activiteiten en op welke wijze in het kader van de wet gehandeld kan worden. De conclusies van de quickscan flora en fauna zijn:

- De flauwe, natte oevers van de watergangen in het centrale deel van het plangebied zijn potentieel geschikt voor brede orchis en rietorchis. Dit plan (zie afbeelding 3) kan resulteren in schadelijke effecten op deze beide beschermde tabel 2-soorten hebben. Het daadwerkelijke voorkomen van brede orchis en rietorchis dient te worden onderzocht. Voor beide soorten geldt daarnaast vrijstelling van een ontheffing van de Flora- en faunawet. Voorwaarde is dan wel dat uitvoering van de activiteiten gebeurt volgens de richtlijnen uit een goedgekeurde gedragscode.
- De boerderij (Johanna Hoeve) is potentieel geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen (allen tabel 3-soorten). Enkele bomen (zie hoofdstuk 4) zijn potentieel geschikt voor boombewonende vleermuizen. Het opgestelde stedenbouwkundige plan voorziet niet in ruimtelijke ingrepen (sloop, kap) aan de Johanna Hoeve, tuin en betreffende populieren, waardoor schadelijke effecten op voorhand zijn uit te sluiten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. Indien ruimtelijke ingrepen alsnog worden voorzien is wel aanvullend onderzoek nodig wat moet uitwijzen of verblijfplaatsen op betreffende locaties feitelijk aan- of afwezig zijn (zie verder hoofdstuk 6).
- De aanwezige watergangen binnen het gehele plangebied zijn geschikt voor paling en kleine modderkruiper (tabel 2-soorten) en bittervoorn (tabel 3-soort). Echter zullen de watergangen behouden blijven. Dit plan (zie afbeelding 3) voorziet niet in werkzaamheden in de

watergangen. Hierdoor worden geen effecten van de woningbouw op eventueel aanwezige vissen verwacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. Indien alsnog werkzaamheden aan de watergangen plaats gaan vinden is nader onderzoek naar het voorkomen van deze soorten alsnog noodzakelijk. (zie verder hoofdstuk 6).

- In het plangebied zijn potentiële voortplantingslocaties en functioneel leefgebied aangetroffen van vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn (huismus). Het opgestelde stedenbouwkundige plan voorziet niet in ruimtelijke ingrepen (sloop, kap) aan de Johanna Hoeve, tuin en betreffende populieren, waardoor schadelijke effecten op voorhand zijn uit te sluiten. Indien ruimtelijke ingrepen alsnog worden voorzien is aanvullend nodig wat moet uitwijzen of de soorten voortplantingsplaatsen en/of functioneel leefgebied op betreffende locaties hebben (zie verder hoofdstuk 6).
- In het plangebied is alleen broedhabitat aangetroffen voor algemene vogelsoorten waarvan de nesten alleen beschermd zijn zodra in gebruik. De activiteiten door het plan (zie afbeelding 3) kunnen schadelijke effecten hebben (verstoring, vernietiging) op in gebruik zijnde voortplantingsplaatsen van deze vogelsoorten. De werkzaamheden dienen op basis van een gedragscode te worden uitgevoerd teneinde schadelijke effecten op dieren te voorkomen (zie verder hoofdstuk 6.1.5).
- De watergangen in het plangebied zijn geschikt voor deze platte schijfhoren (tabel 3-soort). Het plan (zie afbeelding 3) voorziet niet in werkzaamheden in de watergangen. Hierdoor worden geen schadelijke effecten van de woningbouw op eventueel aanwezige platte schijfhorens verwacht. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. Indien alsnog werkzaamheden aan de watergangen plaats gaan vinden is nader onderzoek naar het voorkomen van de platte schijfhoren noodzakelijk (zie verder hoofdstuk 6).
- Er is potentieel geschikt habitat aangetroffen voor algemene tabel I soorten uit de Flora- en faunawet (vaatplanten, grondgebonden zoogdieren en amfibieën). De activiteiten door het plan (zie afbeelding 3) kunnen schadelijke effecten hebben (verstoring, vernietiging) op in gebruik zijnde verblijfplaatsen. Soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet zijn vrijgesteld van een ontheffing. Artikel 2 'Zorgplicht' van de Flora- en faunawet (zie ook paragraaf 7.2.1) blijft wel van kracht. Het is mogelijk mitigerende maatregelen te treffen waardoor schadelijke effecten niet optreden of worden verzacht (zie verder hoofdstuk 6).
- Potentieel geschikt habitat voor overige beschermde soortgroepen is afwezig of worden voor deze soorten op grond van de bekende verspreiding niet in het plangebied verwacht.

Samenvattend (zie ook tabel 3 en 4): indien de Johanna Hoeve incl. terrein (boerderij) behouden blijft

en er geen bomen (zie hoofdstuk 4.3.2 en 4.3.7) gekapt worden en geen werkzaamheden in de sloten of slootkanten plaatsvinden zijn op voorhand schadelijke effecten op beschermde flora en fauna uit te sluiten. Indien hier wel werkzaamheden worden verricht dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd en gewerkt te worden op grond van een goedgekeurde gedragscode. Mogelijk moet in het geval van de aanwezigheid van functies voor tabel 3-soorten een ontheffing worden aangevraagd.

Soortgroep	Schadelijke effecten	Aanvullend onderzoek	Ontheffing
Vaatplanten	Mogelijk	Ja, omdat activiteiten plaatsvinden in/aan de flauwe, natte oevers.	Nee, werken met gedragscode
Zoogdieren – vleermuizen	Nee, tenzij	Nee, tenzij activiteiten plaatsvinden in/aan boerderij incl. omliggende tuin en populieren tussen braakliggend terrein en boerderij.	Mogelijk
Zoogdieren – grondgebonden	Mogelijk	Nee	Nee, werken met gedragscode
Amfibieën	Mogelijk	Nee	Nee, werken met gedragscode
Vissen	Nee, tenzij	Nee, tenzij activiteiten plaatsvinden in sloten	Mogelijk voor bittervoorn. Voor kleine modderkruiper werken met gedragscode
Vogels – categorie 1 t/m 4	Nee, tenzij	Nee, tenzij activiteiten plaatsvinden in/aan boerderij incl. omliggende tuin.	Mogelijk
Vogels – categorie 5	Mogelijk	Nee	Nee, werken met gedragscode
Vogels – algemeen	Mogelijk	Nee	Nee, werken met gedragscode
Weekdieren	Nee, tenzij	Nee, tenzij activiteiten plaatsvinden in sloten	Mogelijk

Tabel 2 Samenvatting conclusies.

Soortgroep	Onderzoekperiode											
	januari	februari	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december
Vaatplanten												

Tabel 3: Onderzoekperiode benodigd aanvullend onderzoek

7.2 Aanbevelingen

7.2.1 Zorgplicht

De Flora- en faunawet erkent de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat mensen daar niet onzorgvuldig mee mogen omspringen. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt. Concreet betekent dit dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Bij de aanvang van het project dient de 'Zorgplicht' Artikel 2 van de Flora- en faunawet te worden besproken.

7.2.2 Bestemmingsplan

Gemeenten moeten in het kader van de planologische uitvoerbaarheid en het zorgvuldigheidsbeginsel in het bestemmingsplan op voorhand onder meer rekening houden met gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten. Als aannemelijk is dat (uitvoering van) het bestemmingsplan en/of het verlenen van toekomstige vergunningen leidt tot onder meer het overtreden van de verbodsbepalingen Flora- en faunawet dan moet de gemeente afhankelijk van het detailniveau van het bestemmingsplan een ontheffing Flora- en faunawet aanvragen en/of de voorschriften van het bestemmingsplan zodanig aanpassen dat bij verdere uitvoering bestemmingsplan alsnog aan de bepalingen van het natuurbeschermingsrecht zal worden voldaan (Bron: Handreiking Bestemmingsplan en Natuurwetgeving).

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Literatuur*

Dietz C., Nill D., 2009. Vleermuizen, alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Zoogdiervereniging, Tirion Natuur

8.2 *Internet*

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://www.quickscanhulp.nl>

Natura 2000-gebieden

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=0>

EHS- gebieden Zui-Holland

<http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas=EHS>

Waarneming.nl

<http://waarneming.nl/index.php>

Vleermuisprotocol 2013

Bijlage 1 Toelichting Flora- en faunawet

Bron: <http://www.hetInvloket.nl>

Soortenbescherming door Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Ongeveer 500 van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen vallen onder de bescherming van deze wet. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig.

Voor wie

De Flora- en faunawet geldt voor iedereen in Nederland.

Wat is verboden

Gaat u bouwen, slopen, dempen, saneren, aanleggen of andere activiteiten voor ruimtelijke ontwikkeling uitvoeren? Dan moet u zich eerst afvragen of er beschermde inheemse soorten aanwezig zijn. Dan is de kans groot dat u te maken krijgt met onderstaande verboden. Het is verboden:

Beschermde inheemse plantensoorten:

- te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enig andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Beschermde inheemse diersoorten:

- te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- opzettelijk te verontrusten.

Van beschermde inheemse diersoorten:

- de nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- de eieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Welke soorten zijn beschermd

Er is veel informatie over soorten beschikbaar op internet. Hieronder staat een opsomming van informatie die u nodig heeft. U bepaalt zelf of u wel of niet met een beschermde soort te maken heeft.

- Soortendatabase
In deze database staat informatie over soorten die in Nederland in het wild voorkomen en op welke manier ze worden beschermd.
- Soortenregister
Deze database geeft inhoudelijke informatie over Nederlandse planten- en diersoorten. Bij elke soort staat een uitgebreide beschrijving van onder meer verspreiding, biotoop en levenswijze.
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
In deze databank vindt u informatie over waar Nederlandse planten- en diersoorten voorkomen. Deze is beschikbaar voor bedrijven en overheden. U kunt zich hiervoor aanmelden op de website van de Gegevensautoriteit natuur.

Zorgplicht flora en fauna

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat u nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet voorkomen. De zorgplicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. Bij beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Wet- en regelgeving

Om de in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen is de Flora en faunawet gemaakt. In de wet zijn een aantal verboden opgenomen. Van deze verboden kan alleen onder voorwaarden worden afgeweken. Hiervoor is vrijstelling of ontheffing mogelijk. Het verschilt wel per activiteit, verbodsbepaling of soort.

Verschil vrijstelling en ontheffing

Een vrijstelling is een uitzondering op een verbod. Deze geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling voldoet. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Kaderwet

De Flora- en faunawet is een 'kaderwet'. In de wet staan alleen algemene principes en

verantwoordelijkheden. De details zijn geregeld in een groot aantal algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen. Sommige bepalingen uit de Flora- en faunawet komen voort uit afspraken over biodiversiteit die op internationaal en Europees niveau zijn gemaakt. Zoals:

- Vogelrichtlijn > Europese richtlijn voor het behoud van de vogelstand.
- Habitatrichtlijn > Europese richtlijn voor de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

De bepalingen over soortenbescherming die in deze richtlijnen staan, zijn opgenomen in de Flora- en faunawet. Ook bepalingen van het CITES-verdrag staan in de Flora- en faunawet. Voor meer informatie hierover gaat u naar CITES.

Waar vindt u de wet- en regelgeving

Alle wet- en regelgeving rond de Flora- en faunawet is te vinden op Overheid.nl. Bij 'Wettechnische informatie' vindt u ook alle actuele informatie over afgeleide regelgeving en wijzigingen van de Flora- en faunawet.

Tabellen soorten Flora- en faunawet

In 3 tabellen staan alle beschermde soorten van de Flora- en faunawet (Ffwet). De tabellen zijn aan de ene kant aan de orde bij ontheffingverlening voor artikel 75 en aan de andere kant bij vrijstellingen in het kader van het Besluit houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen (AMvB artikel 75).

Vogelsoorten zijn in deze tabellen niet apart opgenomen, omdat het een erg lange lijst is. Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd (behalve exoten). In de toelichting bij de tabellen staat aangegeven welk regime toepasselijk is voor vogelsoorten.

Toelichting tabel 1

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 1 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd worden.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 1 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen

afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (zgn. lichte toets).

Toelichting tabel 2

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 2 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 2 een ontheffing nodig. Een ontheffingaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort'. Dit is niet van toepassing op alle vogelsoorten (zie toelichting tabel 3)

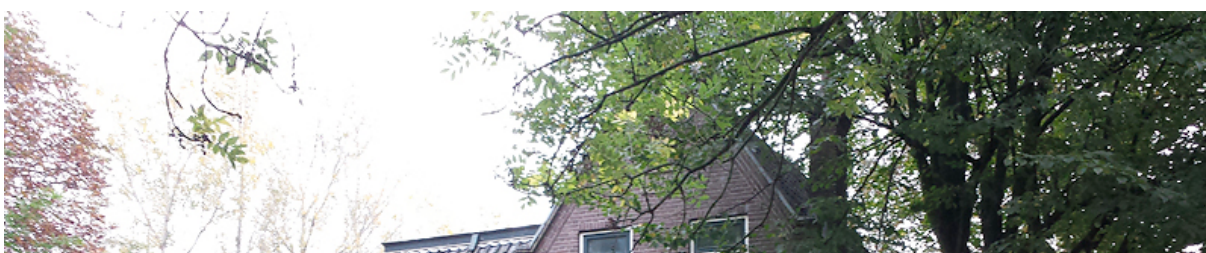
Toelichting tabel 3

- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt een vrijstelling voor de soorten in tabel 3 voor artikel 8 t/m 12 van de Ffwet, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Deze vrijstelling is enigszins beperkt; voor activiteiten die zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik geldt geen vrijstelling voor artikel 10 van de Ffwet. Ook niet op basis van een gedragscode. Een gedragscode moet door een sector of ondernemer zelf opgesteld worden en ingediend voor goedkeuring.
- Als iemand activiteiten onderneemt die zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling, geldt voor soorten in tabel 3 geen vrijstelling. Ook niet op basis van een gedragscode. Hiervoor is een ontheffing nodig.
- Voor activiteiten in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik en voor activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling is het niet mogelijk voor artikel 10 voor de soorten in tabel 3 een ontheffing te krijgen.
- Voor andere activiteiten dan hierboven genoemd is voor de soorten in tabel 3 een ontheffing nodig.
- Een ontheffingaanvraag voor de soorten van tabel 3 wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang¹, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort. Deze drie criteria vormen de zgn.

uitgebreide toets. De drie criteria staan naast elkaar en niet na elkaar (aan alle drie moet voldaan zijn).

- De uitgebreide toets voor ontheffingverlening geldt ook voor alle vogelsoorten.

Bijlage 2 Foto-impressie plangebied

Bijlage 3 Bekende verspreiding beschermde soorten (NDFF)

In onderstaande tabel staat per soort aangegeven op welke afstand de soort van het plangebied de afgelopen vijf jaar is waargenomen. Hierin zijn alleen de soorten weergegeven van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet en de vogels waarvan RVO op een indicatieve lijst aangeeft dat deze jaarrond beschermde nesten hebben. Voor een afstand van 1 – 5 km zie paragraaf 4.2. Voor de gegevens in deze bijlage geldt: "© NDFF - quickscanhulp.nl 27-10-2014 14:44:12".

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Beenbreek	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Bijenorchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Blauwe zeedistel	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Grote keverorchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Gulden sleutelbloem	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Herfsttijloos	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Maretak	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Parnassia	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Prachtklokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Ruig klokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Schubvaren	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Spindotterbloem	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Steenanjer	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Stengelloze sleutelbloem	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Veldsalie	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Vleeskleurige orchis	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Zomerklokje	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Zwartsteel	Vaatplanten	tabel II	5 - 10 km
Eekhoorn	Zoogdieren	tabel II	5 - 10 km
Grijze zeehond	Zoogdieren	tabel II	5 - 10 km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	tabel III	5 - 10 km
Muurhagedis	Reptielen	tabel III	5 - 10 km
Zandhagedis	Reptielen	tabel III	5 - 10 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Baardvleermuis / Brandts vleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Bruinvis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Gewone/Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Meervleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Myoot onbekend	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	tabel III	5 - 10 km